

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА у периоду од 2018. до 2022. године

* ОПШТИНА ОЦАЦИ *

УВОД

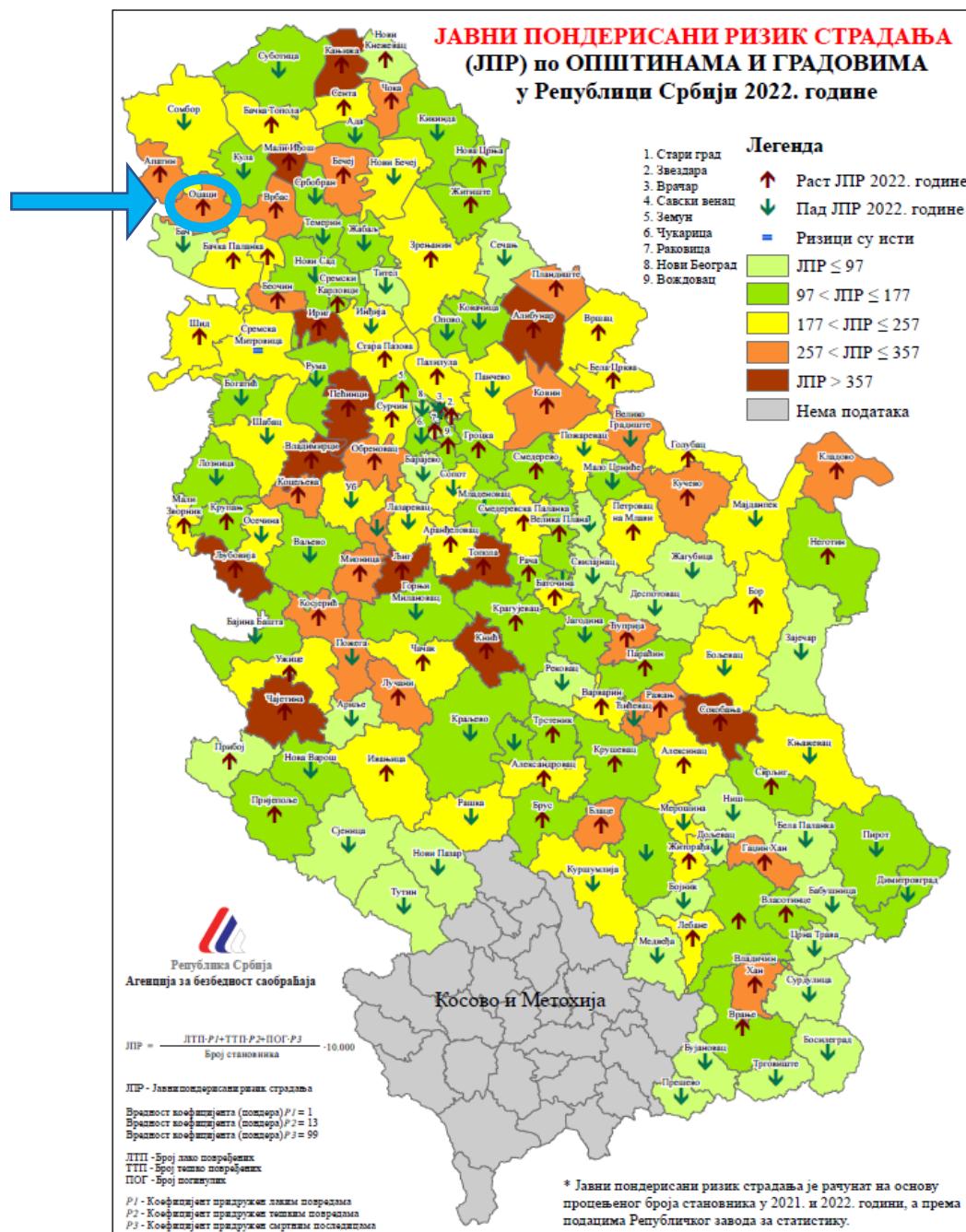
Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се додориле у периоду од 2018. до 2022. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2022. године.

Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Оџаци. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2018-2022. година), када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Оџаци. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Оџаци.

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требали да буду коришћени као смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјекта на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

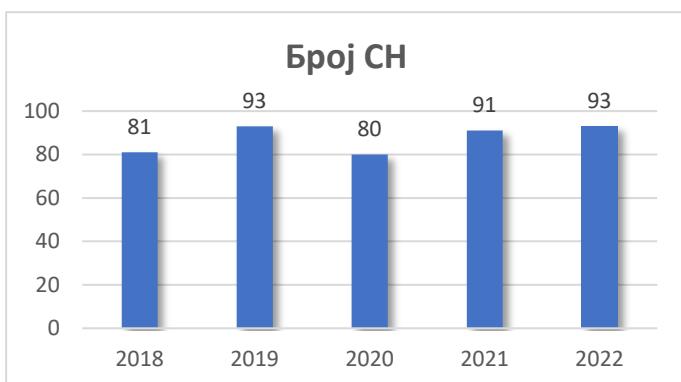
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама може се користити и јавно доступна апликација „**ИНТЕГРИСАНА БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**”, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analize-i-istrazivanja/baza-podataka> или директно преко линка <http://bazabs.abs.gov.rs/absPortal/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2022. ГОДИНЕ

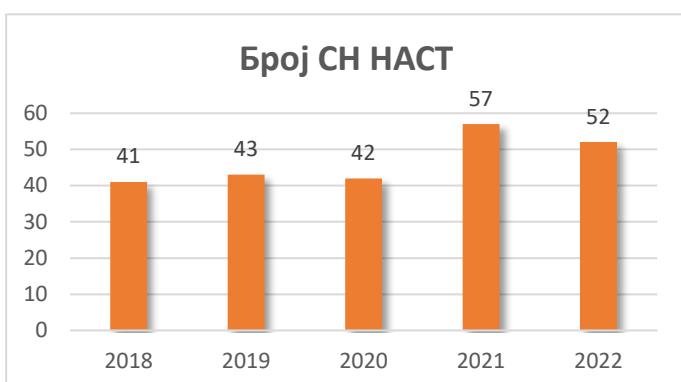

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2022. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погијути, тешко повређени и лако повређени) током 2022. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Оџаци припада класи **високе вредности ризика**, при чemu је у 2022. години дошло до **раст** јавног пондерисаног ризика у односу на 2021. годину. Ова локална самоуправа је на **140. месту** од 161 локалне самоуправе у Републици Србији по вредности јавног пондерисаног ризика за 2022. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА (2018-2022. ГОДИНА)

- Укупан број евидентираних саобраћајних незгода је 438.

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима је 235.

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама је 10.

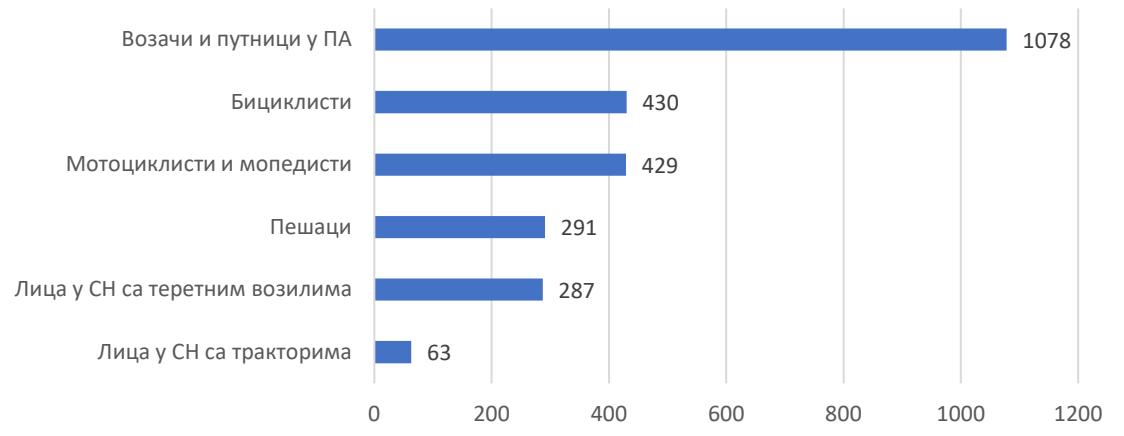

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама је 368.

3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА (2018-2022. година)

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

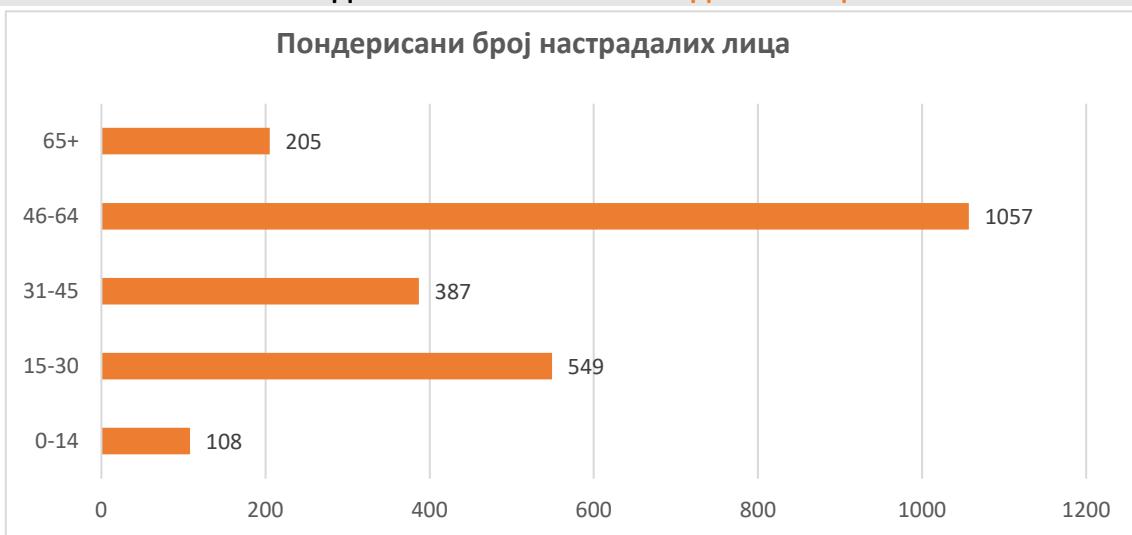
Пондерисани број настрадалих лица

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГx99, ТТПx13 и ЛТПx1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

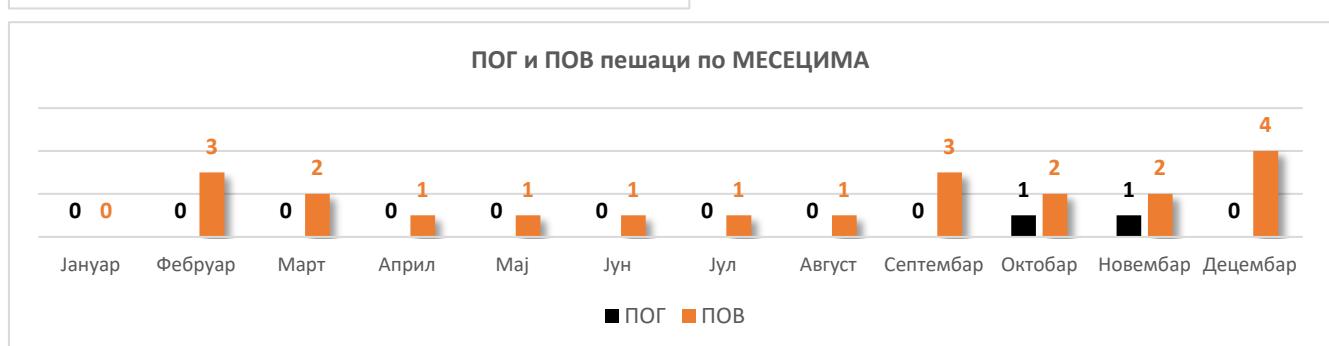
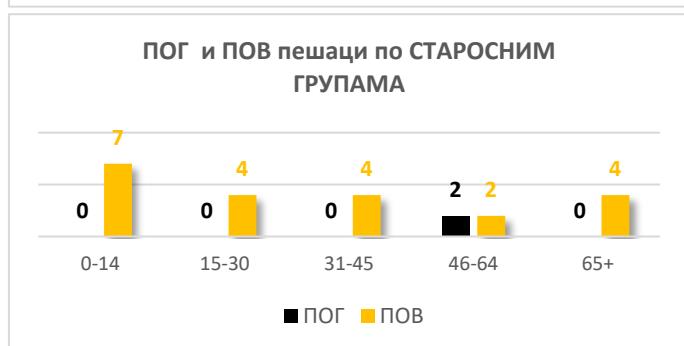
ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА

Пондерисани број настрадалих лица

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим пондерима (ПОГx99, ТТПx13 и ЛТПx1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 година**.

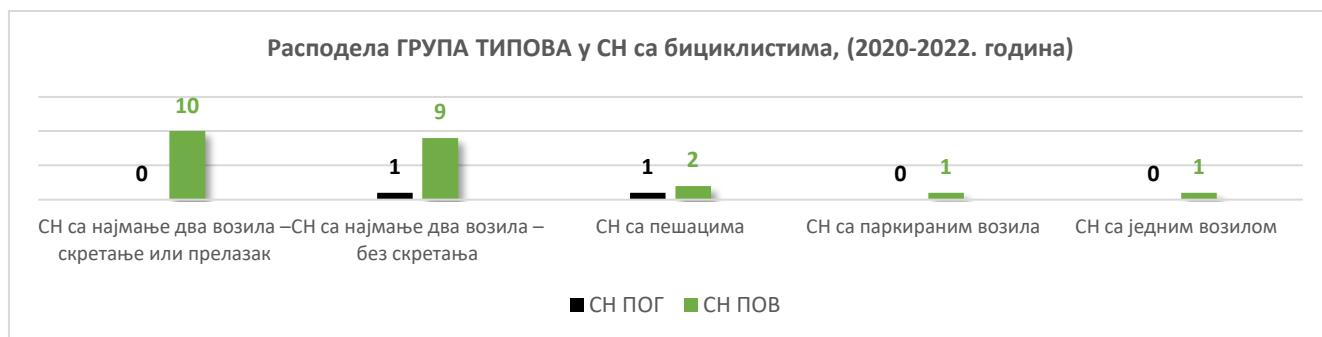
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

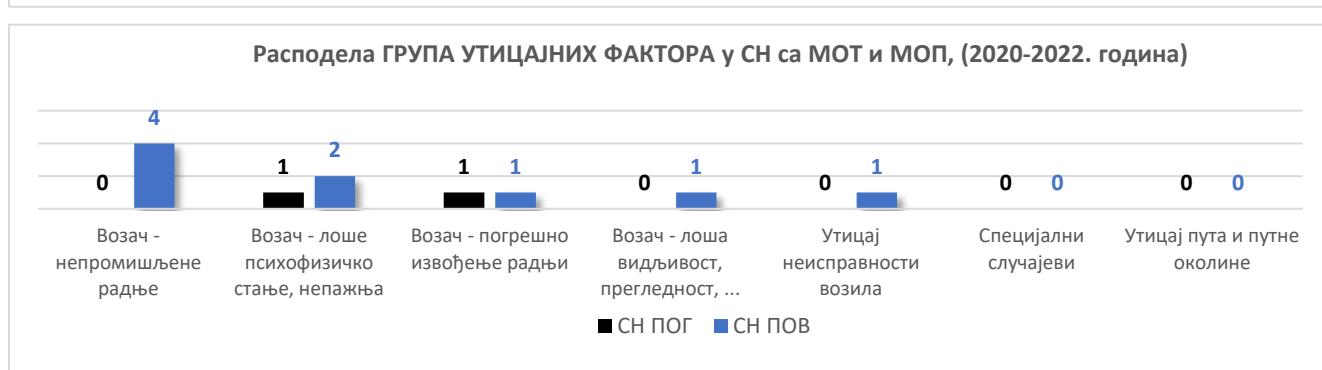
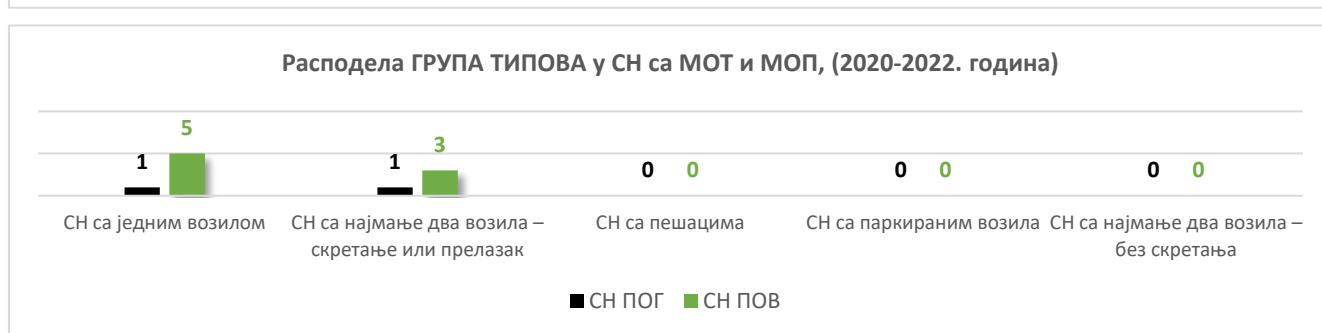
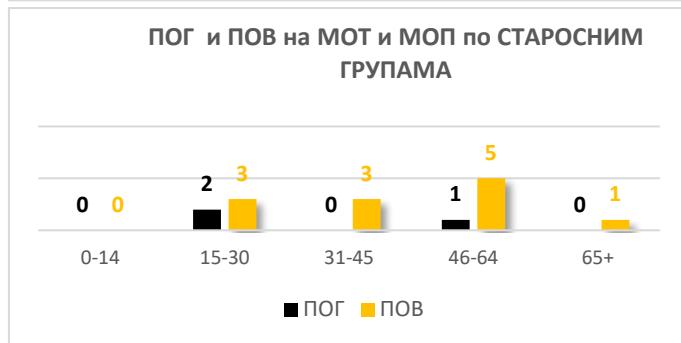
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

- Број погинулих бициклиста је 2, што чини 20% погинулих лица у СН (у Србији бициклисти чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 40, што чини 11% повређених лица у СН (у Србији бициклисти чине 7% свих повређених лица).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости 46-64 година.
- Бициклисти највише страдају у септембру.
- У периоду од 2020. до 2022. године у СН са учешћем бициклиста најчешће су одабране групе типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак и СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са учешћем бициклиста је Возач - непромишљене радње.

6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

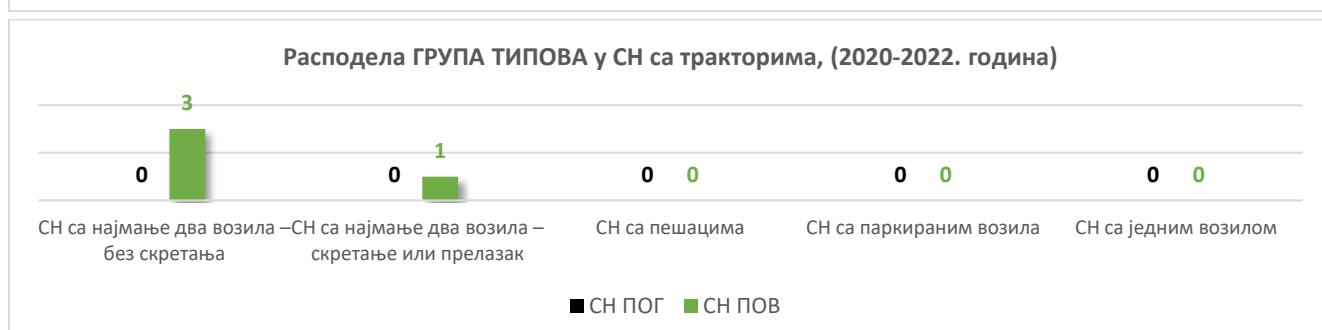
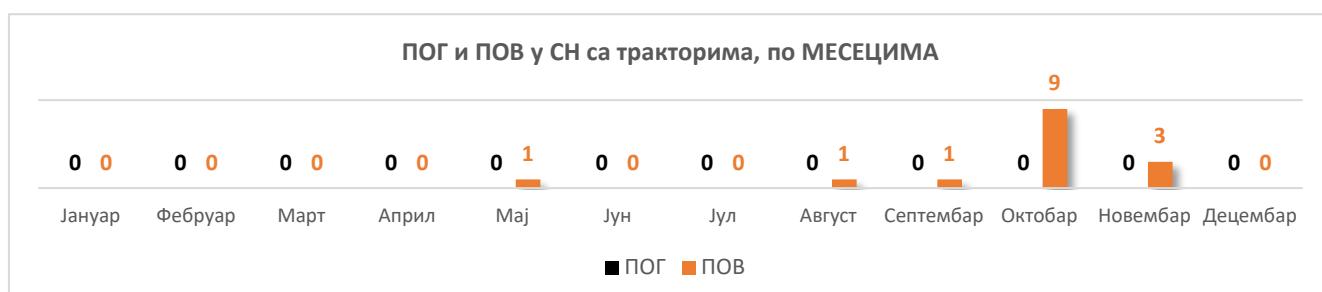
- Број погинулих лица у ПА је 3, што чини 30% погинулих лица у СН (у Србији лица у ПА чине 45% погинулих).
- Број повређених лица у ПА је 265, што чини 72% повређених лица у СН (у Србији лица у ПА чине 63% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Лица у ПА највише страдају у септембру.
- У периоду од 2020. до 2022. године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група утицајних фактора у СН са учешћем ПА је **Возач - непромишљене радње**.

8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

- Није било погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора (у Србији лица у СН са тракторима чине 7% погинулих).
- Повређена лица у СН са тракторима чине 4% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са тракторима чине 2% повређених).
- По једно настрадало лице на тракторима је старости 31-45 и 46-64 година.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у октобру.
- У периоду од 2020. до 2022. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - непромишљене радње**.

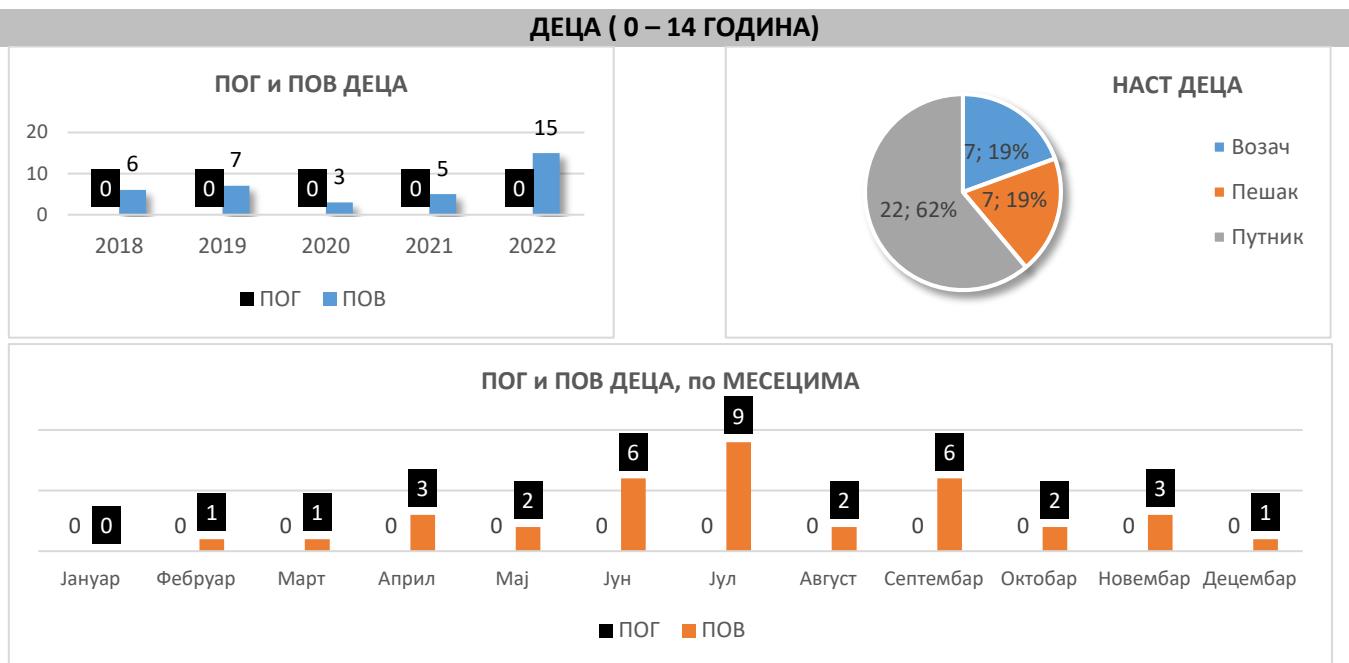
9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2018-2022. година)

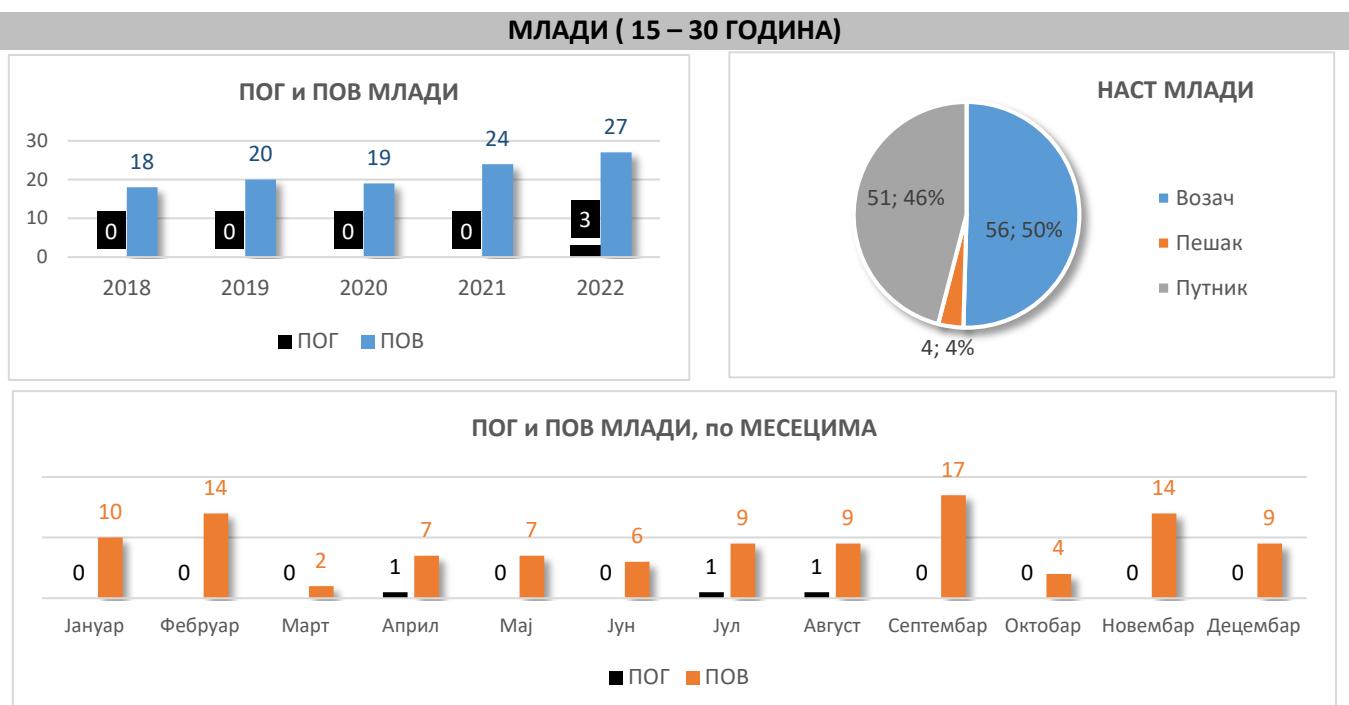
- Погинуло је једно лица у СН са учешћем теретних возила, што чини 10% погинулих лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 23% погинулих лица).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 15% повређених лица у СН (у Србији лица у СН са теретним возилима чине 16% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у теретном возилу је међу лицима старости 31-45 година.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у августу.
- У периоду од 2020. до 2022. године код СН са теретним возилима најчешће су одабране **групе типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак и СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2020. до 2022. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је **Возач - непромишљене радње**.

10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА (2018-2022. година)

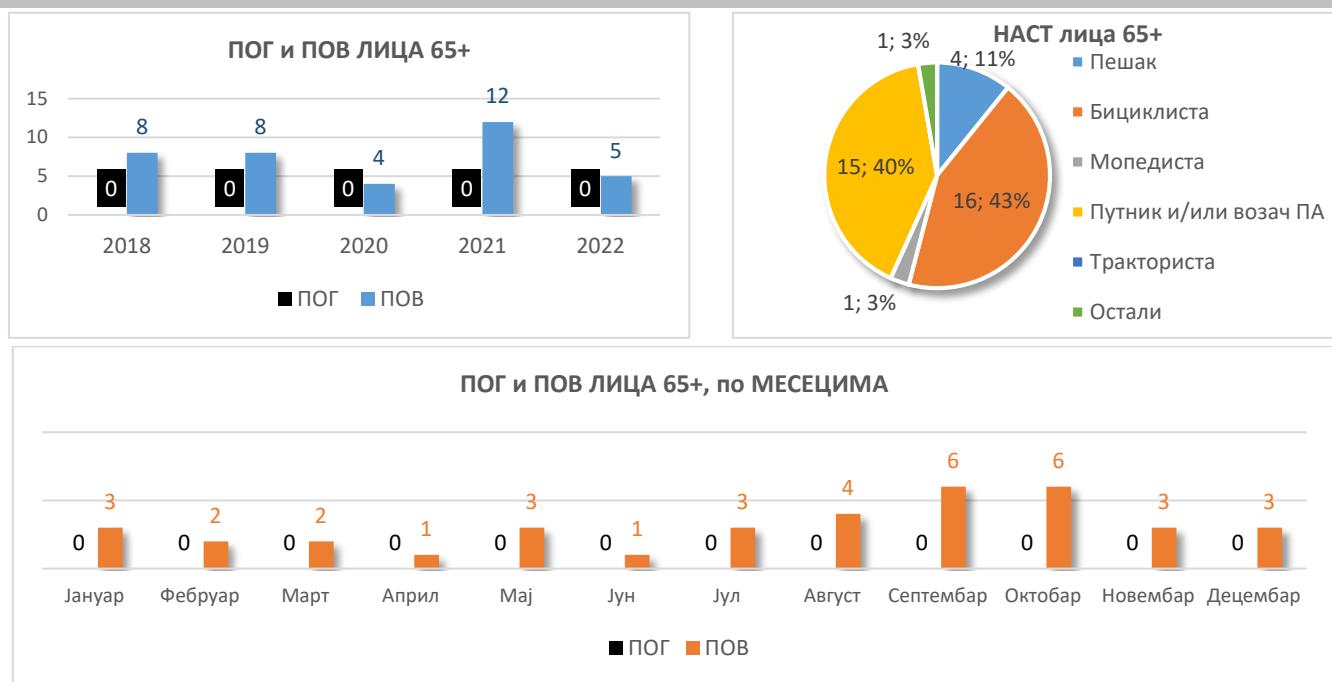

- Број повређене деце у посматраном периоду је 36, а погинуле деце није било.
- Од укупног броја настрадале деце, деца путници чине 62%, деца пешаци 19%, а деца возачи 19%.
- Деца највише страдају у јулу.

- Погинула је троје младих, односно 30% од укупно погинулих лица (у Србији млади чине 20% погинулих лица), док је 108 младих лица повређено, што чини 29% од укупно повређених лица (у Србији млади чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (50%).
- Млади највише страдају у септембру.

ЛИЦА СТАРИЈА ОД 65 ГОДИНА

- Није било погинулих лица старијих од 65 година** (у Србији лица старија од 65 година чине 31% погинулих лица), док је **37 старијих лица повређено**, што чини **10%** од укупно повређених лица (у Србији она чине 12% повређених лица).
- Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају као **бициклисти** (43%).
- Старији највише страдају у **септембру и октобру**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2022. ГОДИНУ, за територију општине Оџаци

У Табели 1. су приказане вредности најважнијих индикатора безбедности саобраћаја у вези са понашањем учесника у саобраћају (употреба сигурносних појасева, дечијих заштитних система, заштитних кацига, мобилног телефона у току вожње и понашање пешака), измерених у 2022. години на територији општине Оџаци. Све измерене вредности индикатора сврстане су у одговарајућу класу. Дефинисано је пет класа, којима су придружене боје: зелена, жута, наранџаста, црвена и црна. Зелена боја код сваког индикатора означава најбољу класу, док црна боја означава најлошију класу са аспекта безбедности саобраћаја.

Табела 1. Вредности свих индикатора за територију општине Оџаци и Републику Србију (2022)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА*	98,8	16	96,5	96,8	82	96,7	97,8	47	96,6
	ТВ*	98,0	10	92,2	84,0	128	90,4	91,0	95	91,0
	БУС*	90,0	37	85,1	90,0	38	84,9	90,0	48	85,6
Сигурносни појас	Возачи ПА	93,8	19	84,0	89,2	71	86,9	91,5	38	86,3
	Сувозачи ПА	83,3	64	79,6	84,6	69	82,1	84,0	60	81,3
	Предње седиште ПА	89,7	28	82,3	87,4	65	85,0	88,6	37	84,3
	Задње седиште ПА	29,5	17	16,8	23,7	60	20,2	26,8	33	19,3
	Возачи ТВ	34,0	104	47,0	30,0	122	51,2	32,0	128	49,6
	Сувозачи ТВ	66,7	58	57,4	71,4	56	59,2	68,4	41	56,2
	Предње седиште ТВ	40,3	107	48,6	35,1	132	52,5	37,8	128	50,6
	Возачи БУС	20,0	59	20,9	35,0	57	28,8	27,5	75	26,2
	Сувозачи БУС	100,0	1	26,4	50,0	33	30,2	57,1	24	29,0
	Предње седиште БУС	23,8	61	21,4	38,5	56	28,9	31,9	68	26,5
Заштитни системи за децу	Дечије седиште*	100,0	1	68,3	60,0	114	70,6	80,0	38	71,0
	Сигурносни појас*	100,0	1	46,6	75,0	24	46,8	87,5	6	48,3
	Укупно – деца*	100,0	1	58,4	66,0	70	60,3	83,0	7	61,0
Заштитни системи – сви у ПА*		82,3	23	74,4	79,3	63	77,0	80,8	37	76,4
Заштитне кациге	Возачи мопеда	75,0	65	69,2	25,0	110	69,4	58,3	102	69,2
	Путници на мопедима	66,7	32	65,3	N/A	N/A	76,3	66,7	36	70,7
	Возачи и путници на мопедима	72,7	71	68,4	25,0	110	71,2	60,0	95	67,3
	Возачи мотоцикала	100,0	1	88,9	66,7	100	85,3	85,7	90	87,7
	Путници на мотоциклима	0,0	65	76,6	N/A	N/A	82,0	0,0	83	80,3
	Возача и путника на мотоциклима	88,9	88	87,3	66,7	100	84,9	80,0	97	86,8
	Мопедиста и мотоциклиста	80,0	65	76,1	50,0	126	77,3	70,0	94	76,1
Пешаци	Бициклисти	3,8	43	5,8	6,3	22	5,5	4,8	43	5,7
	% прелазака на "зелено" светло*	86,2	46	83,9	N/A	N/A	86,2	46	83,9	
	% прелазака на ОПП*	76,4	65	69,4	N/A	N/A	76,4	65	69,4	
	% исправних прелазака*	81,3	58	75,0	N/A	N/A	81,3	58	75,0	
	% испраних прелазака деце*	64,0	138	76,1	N/A	N/A	64,0	138	76,1	
% прелазака без ометања*		92,6	135	95,1	N/A	N/A	92,6	135	95,1	

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

* – индикатори који се први пут мере или се први пут посматрају „позитивистички“.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

ТВ – теретна возила

БУС – аутобус

ОПП – обележени пешачки прелаз

Н/А – подаци/ранг не постоје или нису доступни

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Употреба сигурносног појаса на предњем седишту.** Вредност овог индикатора је на нивоу републичког просека и спада у категорију средњих вредности.
- **Употреба сигурносног појаса на задњем седишту.** Иако је посматрана ЛС изнад републичког просека по овом индикатору, вредност овог индикатора је веома ниска и износи свега 26,8%.
- **Понашање пешака.** Иако су вредности индикатора о понашању пешака изнад националног просека, ове вредности спадају у категорије ниских или веома ниских вредности индикатора безбедности саобраћаја.

Са друге стране, **позитивни резултати безбедности саобраћаја** уочавају се у следећим областима:

- **Коришћење мобилног телефона.** На територији посматране ЛС, индикатор коришћења мобилног телефона у путничким аутомобилима током вожње је бољи од републичког просека и на граници је категорији високих вредности. Посебно радује тренд побољшања вредности овог индикатора у односу на претходне године.
- **Коришћење заштитних система за децу.** Иако спада у категорију средњих вредности индикатора, коришћење система заштите за децу у посматраној ЛС је међу 10 најбољих и за преко 20% веће у односу на национални просек.

12. НАЈВАЖНИЈЕ ЧИЊЕНИЦЕ О СТАЊУ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА на територији општине Оџаци, У ПЕРИОДУ ОД 2018. до 2022. ГОДИНЕ

- Догодило се **укупно 438 саобраћајних незгода**, од којих је **235 саобраћајних незгода са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 10 лица**, док је теже и лакше **повређено 368 лица**.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица. Број погинулих у 2022. години највећи у посматраном периоду, а број повређених има тренд раста од 2020. године.
- **Погинула су два пешака**, што чини **20%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинуло је двоје бициклиста**, што чини **20%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинуло је троје лица на моторизованим двоточкашима**, што чини **30%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинуло је троје лица у ПА**, што чини **30%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника био трактор**, није било **погинулих лица**.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника било теретно возило**, погинуло је **једно лице**, што чини **10%** од укупног броја **погинулих лица**.
- У посматраном периоду **повређено је 36 деце** у саобраћајним незгодама, а **погинуле деце није било**. Деца су највише страдала у својству **путника (61%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је троје младих. Млади чине 30% од укупног броја погинулих лица** у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача (50%)**.
- У саобраћајним незгодама **није било погинулих лица старијих од 65 година**. Лица старија од 65 година у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **бициклисте (43%)**.
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „**СН са најмање два возила – скретање или прелазак**“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **септембру**.

Агенција за безбедност саобраћаја

Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Светлана Миљуш

Бојана Мильковић

Младен Ковач

Ивана Панић

Контакт подаци

+381 11 3117 298

istratzivanja@abs.gov.rs

Извештај о основним показатељима стања безбедности саобраћаја је припремљен на основу података о саобраћајним незгодама и њиховим последицама на територији локалне самоуправе, који су доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, као и на основу других доступних података чији извори су наведених у прегледном извештају. Подаци из Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја су јавно доступни кроз WEB GIS апликацију, на адреси <http://bazabs.abs.gov.rs/absPortal/>.

Податке о саобраћајним незгодама и последицама који су доступни у Интегрисаној бази података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, Агенција за безбедност саобраћаја добија од Министарства унутрашњих послова Републике Србије.